

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1490/2558

นายริชาร์ด แกรนวิลล์ วอร์คโจทก์ นางคันสนีย์ วอร์คจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 142, ป.พ.พ. มาตรา 1489,

พ.ร.บ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 6, ป.ที่ดิน มาตรา 86

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยให้การและฟ้องแย้งโดยมิได้ขอให้ศาลพิพากษาแสดงว่าหนี้ที่จำเลยกู้เงินจากบิดามานั้น เป็นหนี้ร่วมที่โจทก์จำเลยต้องรับผิดชอบละกึ่งหนึ่ง หรือขอให้แบ่งบ้านอันเป็นสินสมรสโดยให้หัก ใช้นี้เงินกู้ดังกล่าวก่อน การที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษาให้แบ่งบ้านอันเป็นสินสมรสโดยหักใช้นี้เงิน กู้ดังกล่าวก่อนจึงเป็นการพิพากษาเกินไปกว่าที่ปรากฏในฟ้องแย้ง ต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา 142 การที่สามีมียารับผิดในหนี้ร่วมกันตาม ป.พ.พ. มาตรา 1489 และมาตรา 1490 นั้น จะต้อง รับผิดชอบเมื่อสามีหรือภริยาชำระหนี้ร่วมให้แก่เจ้าหนี้ไปแล้ว หากฝ่ายที่ชำระหนี้ร่วมให้แก่เจ้าหนี้ไป เกินส่วนที่ตนได้สินสมรสไปเท่าใดก็มีสิทธิเรียกร้องอีกฝ่ายหนึ่งชดใช้ให้ มิใช่ว่าหากสามีหรือภริยา หย่าและแบ่งสินสมรสแล้วจะต้องนำหนี้ร่วมมาหักออกจากสินสมรสให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเก็บรักษาไว้ เพื่อชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ก่อนแล้วจึงจะแบ่งสินสมรสส่วนที่เหลือกัน เพราะหากไม่นำเงินที่หักไว้ไป ชำระให้แก่เจ้าหนี้ เจ้าหนี้อาจเรียกให้อีกฝ่ายรับผิดชอบชำระหนี้เงินกู้เต็มจำนวนได้อยู่

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องขอให้พิพากษาให้โจทก์และจำเลยหย่าขาดจากกัน ให้โจทก์เป็น ผู้ใช้อำนาจปกครองบุตรแต่เพียงผู้เดียว และให้แบ่งสินสมรสที่ดินโฉนดเลขที่ 19249 เลขที่ดิน 274 ตำบลบางกรวย อำเภอมหาสวัสด์ จังหวัดนนทบุรี พร้อมบ้านเลขที่ 111/119 หมู่ที่ 1 ตำบลบางกรวย อำเภอมหาสวัสด์ จังหวัดนนทบุรี ให้โจทก์กึ่งหนึ่ง หากแบ่งไม่ได้ให้ประมุขระหว่าง โจทก์กับจำเลย หากประมุขไม่ได้ให้ขายทอดตลาดนำเงินมาแบ่งแก่โจทก์กึ่งหนึ่ง และแบ่งเงินฝาก ในบัญชีธนาคารของจำเลยจำนวน 4,900,900 บาท ให้แก่โจทก์กึ่งหนึ่งจำนวน 2,450,450 บาท และเงินจำนวนใด ๆ ที่ปรากฏในภายหลังในบัญชีดังกล่าวจนถึงวันที่ศาลมีคำพิพากษาให้ หย่าขาดจากกันให้แก่โจทก์กึ่งหนึ่ง จำเลยให้การ ขอให้ยกฟ้องและฟ้องแย้งขอให้พิพากษาให้ จำเลยกับโจทก์หย่าขาดจากกัน และให้จำเลยเป็นผู้มีอำนาจปกครองบุตรเพียงผู้เดียว กับให้โจทก์ จ่ายค่าการศึกษาของบุตรผู้เยาว์ปีละไม่น้อยกว่า 400,000 บาท โดยเริ่มชำระปีการศึกษา 2554 และค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรผู้เยาว์เดือนละไม่น้อยกว่า 40,000 บาท เริ่มชำระเดือนกรกฎาคม 2554 เป็นต้นไปจนกว่าบุตรผู้เยาว์จะมีอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ หรือจนกว่าบุตรผู้เยาว์จะเรียนจบใน ระดับชั้นสูงสุด และให้โจทก์ชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูแก่จำเลยเดือนละ 50,000 บาท นับแต่เดือน ตุลาคม 2555 เป็นต้นไป เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสี่ปี หรือเท่ากับระยะเวลาที่จำเลยทำงาน ในประเทศไทย โจทก์ให้การแก้ฟ้องแย้ง ขอให้ยกฟ้องแย้ง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้โจทก์และจำเลย หย่าขาดจากกัน โดยให้แบ่งทรัพย์สินซึ่งโจทก์และจำเลยมีอยู่ร่วมกันอันเป็นสินสมรสในวันฟ้อง (วันที่ 2 พฤษภาคม 2554) คนละกึ่งหนึ่ง สำหรับสินสมรสบ้านเลขที่ 111/119 หมู่ที่ 1 ตำบลบางกรวย อำเภอมหาสวัสด์ จังหวัดนนทบุรี บนที่ดินโฉนดเลขที่ 19249 เลขที่ดิน 274

ตำบลบางกรวย อำเภอมหาสารคาม จังหวัดนนทบุรี ให้แบ่งคนละกึ่งหนึ่ง หากแบ่งไม่ได้ให้ประมูลระหว่างโจทก์กับจำเลย หากประมูลไม่ได้ให้ขายทอดตลาดนำเงินมาแบ่งคนละส่วนเท่ากัน ทั้งนี้ ให้หักใช้หนี้เงินกู้จากนายสินไชย บิดาของจำเลยจำนวน 2,500,000 บาท เสียก่อน ให้จำเลยเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองบุตรผู้เยาว์แต่เพียงผู้เดียว และให้โจทก์ชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูและค่าการศึกษาบุตรผู้เยาว์เป็นเงินเดือนละ 60,000 บาท นับแต่วันฟ้อง เป็นต้นไปจนกว่าบุตรจะบรรลุนิติภาวะค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก ค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 1 แผนกคดีเยาวชนและครอบครัวพิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังได้ในเบื้องต้นว่า โจทก์เป็นบุคคลสัญชาติอังกฤษ สมรสกับจำเลยเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2539 ระหว่างสมรสมีบุตรด้วยกัน 1 คน คือเด็กหญิง ค. เกิดเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2543 ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ข้อต่อไปมีว่า ศาลล่างทั้งสองกำหนดให้โจทก์จ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูและการศึกษาของเด็กหญิง ค. ผู้เยาว์เดือนละ 60,000 บาท สูงไปหรือไม่นั้น เห็นว่า เด็กหญิง ค. ผู้เยาว์เป็นบุตรของโจทก์และจำเลย ทั้งโจทก์และจำเลยผู้เป็นบิดามารดาจึงต้องมีส่วนร่วมกันอุปการะเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่บุตรในระหว่างที่เป็นผู้เยาว์ ตามความในบทบัญญัติมาตรา 1564 วรรคแรก และการที่จะให้ค่าอุปการะเลี้ยงดูและการศึกษามากน้อยเพียงใด ย่อมต้องคำนึงถึงความสามารถของผู้มีหน้าที่ต้องให้ ฐานะของผู้รับและพฤติการณ์แห่งกรณีด้วย ตามมาตรา 1598/38 เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่าหลังจากโจทก์ จำเลยและบุตรผู้เยาว์เดินทางออกจากประเทศอังกฤษมาอยู่ประเทศไทย โจทก์ไม่มีงานทำ คงมีแต่จำเลยทำงานมาตลอดโดยได้รับเงินเดือนเดือนละแสนบาทเศษนำมาใช้จ่ายทั้งโจทก์ จำเลยและเด็กหญิง ค. ผู้เยาว์ เนื่องจากข้อเท็จจริงที่โจทก์ไปทำงานที่ประเทศออสเตรเลียเกิดขึ้นหลังจากโจทก์ฟ้องคดีนี้แล้ว การที่ศาลล่างทั้งสองกำหนดให้โจทก์จ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูเด็กหญิง ค. ผู้เยาว์เดือนละ 60,000 บาท เท่ากับรวมกับส่วนที่จำเลยในฐานะมารดาต้องร่วมอุปการะเลี้ยงดูด้วยก็จะเป็นการใช้จ่ายเป็นค่าอุปการะเด็กหญิง ค. ผู้เยาว์เดือนละ 120,000 บาท เป็นจำนวนเงินที่สูงเกินกว่าฐานะของผู้รับ จึงเห็นสมควรกำหนดให้โจทก์จ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูเด็กหญิง ค. ผู้เยาว์เดือนละ 40,000 บาท ฎีกาของโจทก์ในข้อนี้ฟังขึ้น ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ในข้อต่อไปมีว่า กรณีมีเหตุควรจะต้องนำหนี้ที่จำเลยและโจทก์กู้เงินจากบิดาของจำเลย 2,500,000 บาท หักออกจากสินสมรสก่อนการแบ่งสินสมรสหรือไม่ โดยโจทก์ฎีกาอ้างว่า ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษาให้ชำระหนี้ดังกล่าวออกจากสินสมรสก่อนการแบ่งสินสมรสเกินไปกว่าที่ปรากฏในฟ้องแย้งนั้น เห็นว่า จำเลยให้การและฟ้องแย้งโดยมิได้ขอให้ศาลมีคำพิพากษาแสดงว่า หนี้ที่จำเลยกู้เงินจากบิดามานั้นเป็นหนี้ร่วมที่โจทก์จำเลยจะต้องร่วมกันรับผิดชอบกึ่งหนึ่ง หรือขอให้แบ่งบ้านอันเป็นสินสมรสโดยหักใช้หนี้เงินกู้อย่างกล่าวก่อน การที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยให้แบ่งบ้านอันเป็นสินสมรสโดยหักใช้หนี้เงินกู้อย่างกล่าวก่อนจึงเป็นการวินิจฉัยที่ให้เกินไปกว่าที่ปรากฏในฟ้องแย้งซึ่งต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 ประกอบมาตรา 246 และพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 มาตรา 6 เนื่องจากการที่จะให้สามีภริยารับผิดในหนี้ร่วมกันตาม มาตรา 1489 และ 1490 นั้น จะต้องรับผิดชอบเมื่อสามีหรือภริยาได้ชำระหนี้ร่วมให้แก่เจ้าหนี้ไปแล้ว หากฝ่ายที่ชำระหนี้ร่วมให้แก่เจ้าหนี้ไปเกินส่วนที่ตนได้สินสมรสไปเท่าใด ก็มีสิทธิเรียกร้องอีกฝ่ายหนึ่งชดใช้ให้ มิใช่ว่าเมื่อมีหนี้ร่วมหากสามีหรือภริยาฟ้องหย่าและขอแบ่งสินสมรสแล้ว ถ้ามีเหตุหย่าและจะต้องแบ่งสินสมรสกันแล้วจะ

ต้องหักหนี้ร่วมออกจากสินสมรสให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งรักษาไว้เพื่อชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ก่อนแล้วจึงจะแบ่งสินสมรสส่วนที่เหลือกัน การจะให้หักหนี้ดังกล่าวออกเพื่อจำเลยจะได้นำไปชำระให้แก่เจ้าหนี้ก่อนแล้วจึงแบ่งสินสมรสกันย่อมกระทำไม่ได้ เพราะหากจำเลยไม่นำเงินที่หักไว้ไปชำระให้แก่เจ้าหนี้ เจ้าหนี้อาจเรียกให้โจทก์รับผิดชอบชำระหนี้เงินกู้เต็มจำนวนได้อยู่ ศาลชอบแต่จะให้แบ่งสินสมรสเท่ากันโดยให้โจทก์ร่วมรับผิดชอบชำระหนี้เงินกู้อย่างกล่าวคนละกึ่งหนึ่งกับจำเลยเท่านั้นหากจำเลยขอมา ที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยให้แบ่งบ้านและที่ดิน อันเป็นสินสมรสโดยหักใช้หนี้ที่จำเลยกู้เงินจากบิดาจำเลยมาก่อนจึงไม่ชอบ ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้น ส่วนฎีกาข้ออื่นของโจทก์ไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลงไป ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย พิพากษาแก้เป็นว่า การแบ่งสินสมรสที่เป็นบ้านเลขที่ 111/119 หมู่ที่ 1 ตำบลบางกรวย อำเภอมหาสวัสด์ จังหวัดนนทบุรี พร้อมที่ดินโฉนดที่ 19249 เลขที่ดิน 274 ตำบลบางกรวย อำเภอมหาสวัสด์ จังหวัดนนทบุรี นั้น ไม่ต้องหักใช้หนี้เงินกู้จากนายสินไชย บิดาของจำเลยจำนวน 2,500,000 บาท ก่อน ทั้งนี้การแบ่งบ้านและที่ดินดังกล่าวให้แก่โจทก์ให้อยู่ภายใต้ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 86 ให้โจทก์ชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูและค่าการศึกษาบุตรผู้เยาว์เป็นเงินเดือนละ 40,000 บาท นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ภาค 1 ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

นพพร โพธิ์รังสิยากร · พฤษภา พนมยันตร์ · ชัยยุทธ ศรีจำนงค์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1490/2558>